

7 listopada, Warszawa

Hotel InterContinental, ul. Emilii Plater 49

IBM Cognos platformą narzędziową wspierającą proces budowy skonsolidowanych sprawozdań finansowych w grupach kapitałowych.

Michał Wierzbęta, Katowicki Holding Węglowy S.A.,
Radosław Pawliczek, Robert Grosse CONSORG S.A.

COGNOS Dominium w Katowickim Holdingu Węglowym S.A.

Struktura grupy kapitałowej:

- Wielozakładowa struktura jednostki dominującej
- Spółki zależne konsolidowane

Cele wdrożenia:

- Ujednolicenie platformy pozyskiwania danych ze spółek
- Skrócenie czasu raportowania i konsolidacji
- Możliwość prostego raportowania on-line

Konsolidacja Statutowa

Funkcjonalność systemu COGNOS CONSORG Dominion EPM, zorientowana jest na obsługę skonsolidowanej sprawozdawczości statutowej grupy kapitałowej wg standardów PSR/MSR przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji wymagań informacyjnych stawianych przez regulacje Warszawskiej GPW.

System wspiera użytkowników w trzech głównych fazach procesu:

- pozyskiwania i weryfikacji danych źródłowych,
- eliminacji transakcji wewnątrz grupowych oraz
- publikacji raportów skonsolidowanych.

Rozwiązanie zaprojektowane jest dla dwóch głównych grup użytkowników:

- jednostek zależnych i stowarzyszonych odpowiedzialnych za proces dostarczania danych dla potrzeb konsolidacji
- jednostki dominującej, koncentrującej się na kontroli procesu pozyskiwania danych oraz konsolidacji właściwej wyników jednostkowych

Cele procesu Konsolidacji

Celem procesu konsolidacji sprawozdań finansowych jest utworzenie sprawozdania skonsolidowanego grupy kapitałowej na potrzeby sprawozdawczości.

Proces ten ma ułatwić mechanizm zbierania i weryfikacji informacji potrzebnych do opracowania sprawozdań skonsolidowanych poprzez:

- zastosowanie jednolitych formularzy dla wszystkich spółek,
- zastosowanie szeregu sprawdzianów poprawności danych,
- udostępnienie narzędzia do uzgodnień wzajemnych sald i obrotów między spółkami.

Ma zapewnić łatwy i szybki dostęp do informacji poprzez:

- umieszczenie kompletu informacji w hurtowni danych,
- udostępnienie zestawu dedykowanych raportów,
- możliwość samodzielnego przeglądania danych oraz budowy własnych raportów.

Ma znacznie usprawnić prace konsolidacyjne poprzez :

- automatyczne przygotowywanie arkuszy konsolidacyjnych,
- automatyczne przenoszenie danych wyłączeniowych,
- automatyczne przeliczanie bieżąco wprowadzanych danych,
- zastosowanie sprawdzianów poprawności i sum pośrednich,
- umożliwienie jednoczesnej pracy wielu użytkowników,
- zapewnienie raportowania w zakresie obligatoryjnych sprawozdań.

Przebieg procesu Konsolidacji z pomocą systemu Dominium

Administracja

System COGNOS Dominium umożliwia Jednostce Dominującej zarządzanie Grupą Kapitałową dzięki modułowi administracyjnemu, mającemu uprawnienia w zakresie tworzenia oraz parametryzacji spraw jak także nadawania uprawnień poszczególnym spółkom tworzącym Grupę Kapitałową, w zakresie:

- Administrowania użytkownikami
- Administrowania uprawnieniami
- Przypisywania spraw użytkownikom
- Przypisywania spółek pracownikom
- Przypisywania pracowników spółkom
- Blokowania i ukrywania formularzy
- Modyfikacji struktury GK
- Zwalniania formularzy
- Raportowania aktywności użytkowników
- Raportowania transferów danych
- Raportowania przeliczania na złotówki
- Raportowania przeliczania grupy konsolidacyjnej

Wprowadzanie danych

Poprzez Portal Dominium, użytkownicy wprowadzają dane do sprawozdań, not objaśniających do bilansu, rachunku zysków i strat oraz do not dodatkowych.

Ponadto wprowadzane i uzgadniane są transfery pomiędzy spółkami.

Po zakończeniu wprowadzania danych, spółki zatwierdzają formularze.

Pozyskiwanie danych może odbywać się za sprawą trzech możliwości:

1. Ręczne wprowadzanie danych

A B C D			
1	Zmiana stanu długoterminowych aktywów finansowych		
2	ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH	Wartość	Spółka 1 PLN
3	☐ Zmiana stanu w jednostkach powiązanych		
4	☐ stan na początek okresu przed korektami	0,00	0,00
5	☐ udziały lub akcje przed korektami	0,00	
6	☐ inne papiery wartościowe przed korektami	0,00	
7	☐ udzielone pożyczki przed korektami	0,00	
8	☐ inne długoterminowe aktywa finansowe przed korektami	0,00	
9	☐ korekty BO związane z audytem	0,00	0,00
10	☐ udziały lub akcje - korekty związane z audytem	0,00	
11	☐ inne papiery wartościowe - korekty BO związane z audytem	0,00	
12	☐ udzielone pożyczki - korekty BO związane z audytem	0,00	
13	☐ inne długoterminowe aktywa finansowe - korekty BO związane z audytem	0,00	250,00
14	☐ stan na początek okresu po korektach	0,00	0,00
15	☐ udziały lub akcje po korektach	0,00	0,00
16	☐ inne papiery wartościowe po korektach	0,00	0,00
17	☐ udzielone pożyczki po korektach	0,00	0,00
18	☐ inne długoterminowe aktywa finansowe po korektach	0,00	0,00

Dane wpisujemy w żółte komórki formularzy, nie zawierające żadnych formuł. Komórki oznaczone (fx, np. sumą pozycji podległych) zawierają formuły obliczeniowe. Nadpisywanie formuł danymi nie jest możliwe.

Wprowadzanie danych

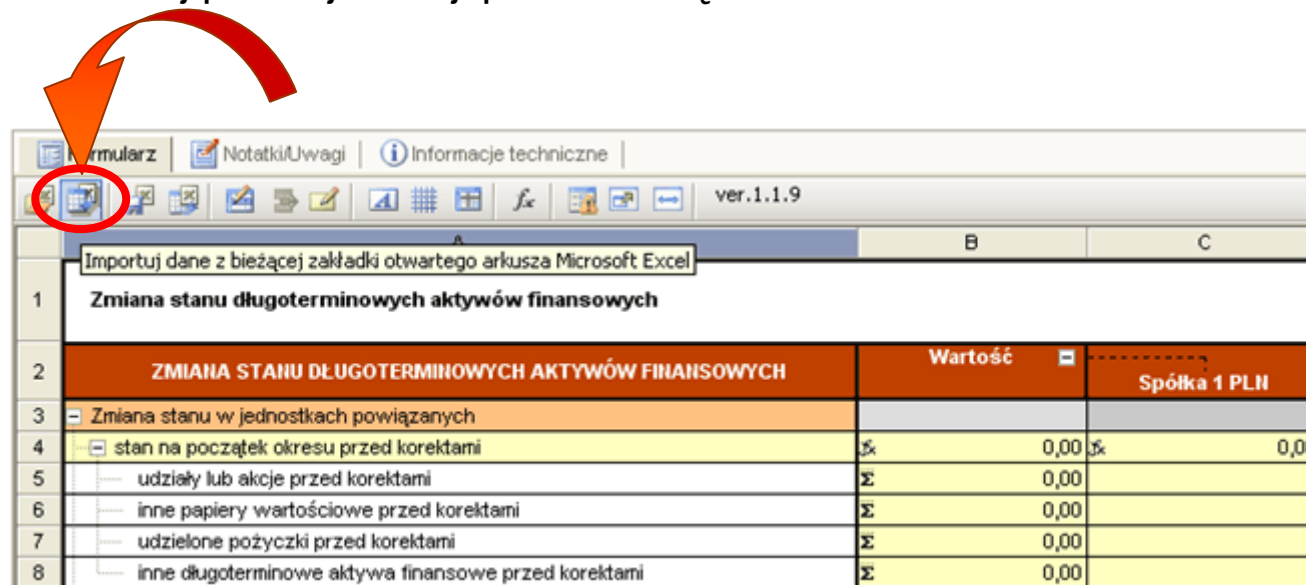
2. Export/Import danych z arkuszy kalkulacyjnych MS Excel

System w swojej funkcjonalności posiada implementację funkcji eksportu i importu danych pomiędzy plikami MS Excel, a portalem.

Komunikacja z MS Excel przebiega w dwóch kierunkach.

- Import danych z arkuszy na etapie wprowadzania i weryfikacji danych.
- Export danych do arkuszy MS Excel dla potrzeb zaawansowanego raportowania: sprawozdania jednostkowe, dokumentacja konsolidacyjna, raporty z not opisowych.

Import danych, pomiędzy plikami MS Excel a portalem, odbywa się dzięki zaprezentowanej poniżej funkcji paska narzędzi formularza.

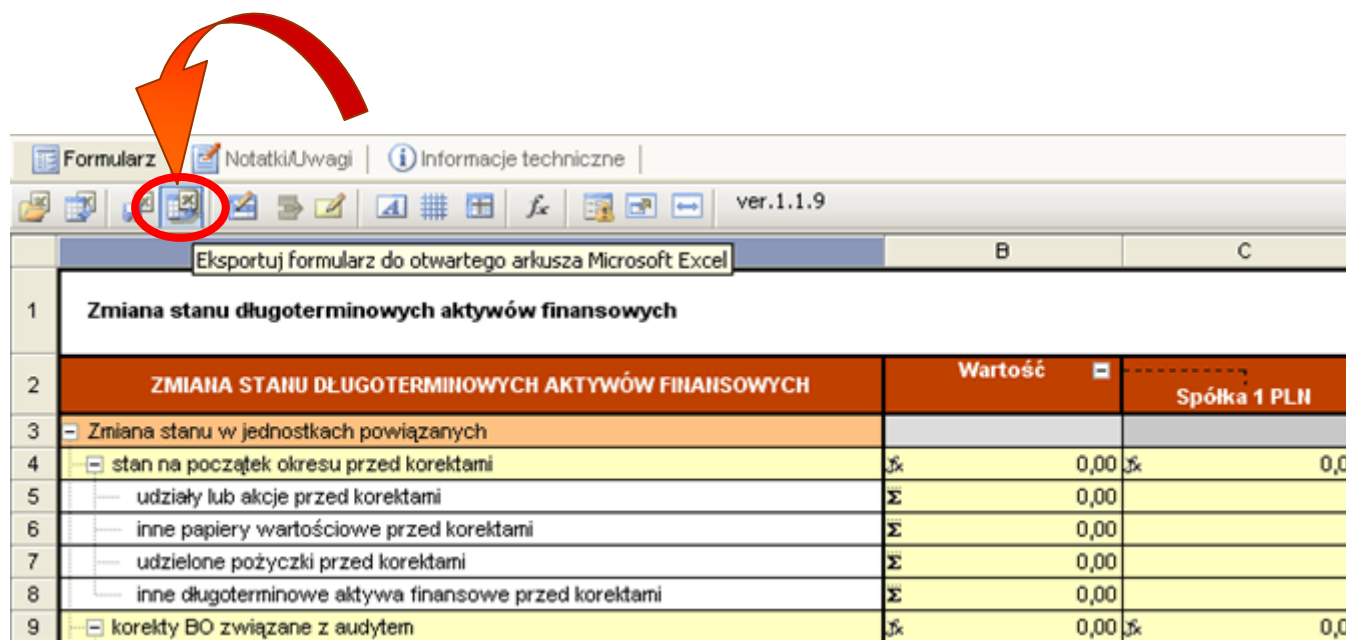

Zmiana stanu długoterminowych aktywów finansowych		
Zmiana stanu w jednostkach powiązanych	Wartość	Spółka 1 PLN
stan na początek okresu przed korektami	0,00	0,00
udziały lub akcje przed korektami	0,00	
inne papiery wartościowe przed korektami	0,00	
udzielone pożyczki przed korektami	0,00	
inne długoterminowe aktywa finansowe przed korektami	0,00	

Wprowadzanie danych

Każda wyeksportowana komórka formularza posiada swoją unikalną nazwę, dzięki której system jest w stanie importować dane w odpowiednie komórki formularza.

W przypadku dodania nowych wierszy bądź kolumn formularza, pozycje te nie będą brane pod uwagę podczas operacji importowania danych do formularza.

The screenshot shows a software window titled 'Formularz' with tabs for 'Notatki/Uwagi' and 'Informacje techniczne'. The version is 'ver.1.1.9'. A toolbar contains various icons, with the Excel icon circled in red. A red arrow points from the text above to this icon. Below the toolbar, a table is displayed with the following data:

Zmiana stanu długoterminowych aktywów finansowych		Wartość	Spółka 1 PLN
Zmiana stanu w jednostkach powiązanych			
stan na początek okresu przed korektami		0,00	0,00
— udziały lub akcje przed korektami		0,00	
— inne papiery wartościowe przed korektami		0,00	
— udzielone pożyczki przed korektami		0,00	
— inne długoterminowe aktywa finansowe przed korektami		0,00	
korekty BO związane z audytem		0,00	0,00

3. Pozyskiwanie danych za sprawą Systemów Ewidencyjnych

W przypadku pozyskiwania danych za sprawą Systemów Ewidencyjnych, warunkiem efektywności pracy użytkowników jest jednolita polityka rachunkowości.

Istota sprawdzianu poprawności weryfikacji danych

Zadaniem reguł weryfikacji poprawności danych jest kontrola informacji wprowadzanych przez użytkowników systemu, aby możliwie jak najwcześniej (już na etapie dostarczania danych przez spółki) poprawić ewentualne błędy i niezgodności.

Rozróżniamy dwa główne etapy kontroli pakietów:

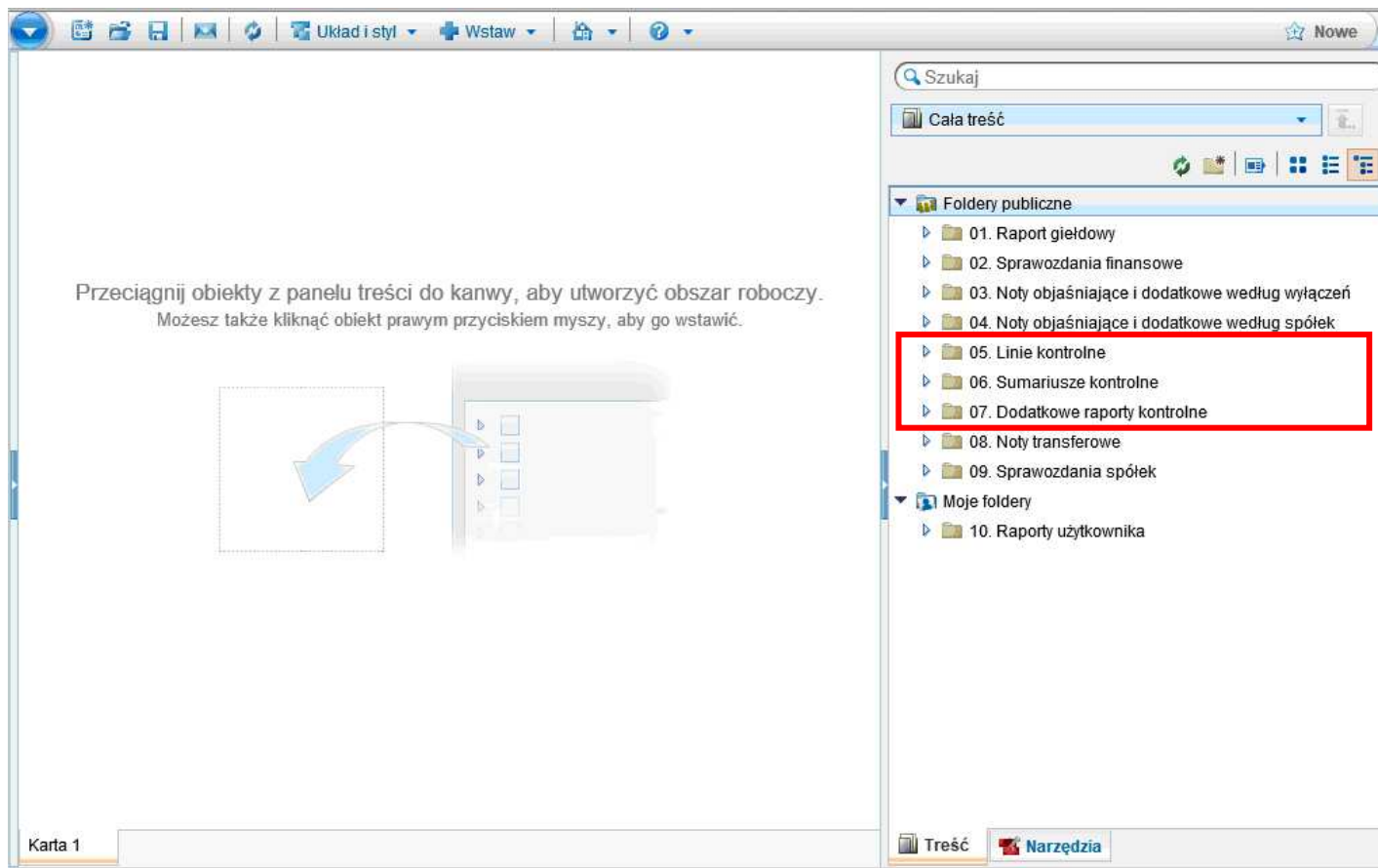
1. Kontrola wewnętrznej spójności w obrębie not sprawozdań finansowych i not objaśniających.

Każdy formularz zawiera tzw. linie kontrolne wspomagające osoby wprowadzające dane w uzgadnianiu wartości we wszystkich formularzach powiązanych (np. bilans z notami objaśniającymi).

Formularz Notatki/Uwagi Informacje techniczne ver.1.1.9			
	A	B	C
1	Należności długoterminowe		
2	NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	Wartość	Sp. z o.o.
3	= Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
4	<nowa pozycja>	0,00	
5	= należności długoterminowe netto od jednostek powiązanych	0,00	0,00
6	odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	0,00	
7	należności długoterminowe brutto od jednostek powiązanych	0,00	0,00
8	= Od pozostałych jednostek	0,00	
9	<nowa pozycja>	-	
10	= należności długoterminowe netto od pozostałych jednostek	0,00	
11	odpisy aktualizujące wartość należności od pozostałych jednostek		
12	należności długoterminowe brutto od pozostałych jednostek	0,00	
13	Linie kontrolne		
14	Należności długoterminowe netto od jednostek powiązanych, razem	0,00	0,00
15	Należności długoterminowe od jednostek powiązanych - Bilans	0,00	0,00
16	Różnica - jednostki powiązane	0,00	0,00
17	Należności długoterminowe netto od pozostałych jednostek, razem	0,00	
18	Należności długoterminowe od pozostałych jednostek - Bilans	0,00	
19	Różnica - pozostałe jednostki	0,00	

Raporty kontrolne

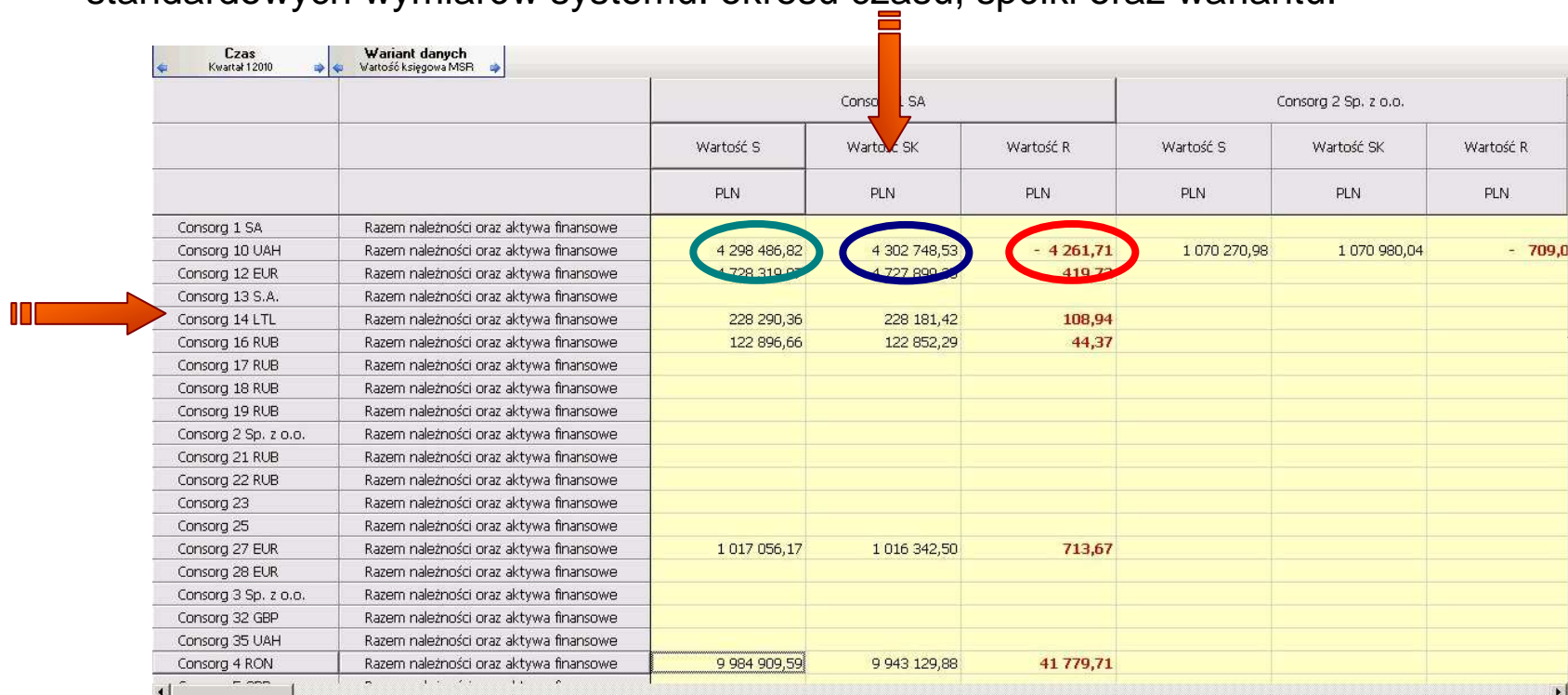
Spółka dominująca ma możliwość wglądu do danych wszystkich spółek. Aby sprawdzić czy spółki wprowadziły poprawnie dane można skorzystać z raportów w grupach „5. Linie kontrolne”, „6. Sumariusze kontrolne” i „7. Dodatkowe raporty kontrolne”.

Raporty kontrolne

2. Kontrola postępu procesu, kontrola merytoryczna.

Jednostka dominująca korzysta z raportów kontrolnych, obserwując jak spółki zmagają się z procesem uzgadniania danych. W systemie dostępne są zbiorcze raporty kontroli poprawności danych pozwalające przeglądać aktualny stan danych w bloku według standardowych wymiarów systemu: okresu czasu, spółki oraz wariantu.

Czas Kwartał 1 2010		Wariant danych Wartość księgowa MSR					
		Consorg 1 SA			Consorg 2 Sp. z o.o.		
		Wartość S	Wartość SK	Wartość R	Wartość S	Wartość SK	Wartość R
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Consorg 1 SA	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 10 UAH	Razem należności oraz aktywa finansowe	4 298 486,82	4 302 748,53	- 4 261,71	1 070 270,98	1 070 980,04	- 709,0
Consorg 12 EUR	Razem należności oraz aktywa finansowe	4 728 319,8	4 727 899,53	419,27			
Consorg 13 S.A.	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 14 LTL	Razem należności oraz aktywa finansowe	228 290,36	228 181,42	108,94			
Consorg 16 RUB	Razem należności oraz aktywa finansowe	122 896,66	122 852,29	44,37			
Consorg 17 RUB	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 18 RUB	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 19 RUB	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 2 Sp. z o.o.	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 21 RUB	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 22 RUB	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 23	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 25	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 27 EUR	Razem należności oraz aktywa finansowe	1 017 056,17	1 016 342,50	713,67			
Consorg 28 EUR	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 3 Sp. z o.o.	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 32 GBP	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 35 UAH	Razem należności oraz aktywa finansowe						
Consorg 4 RON	Razem należności oraz aktywa finansowe	9 984 909,59	9 943 129,88	41 779,71			

Sprawując kontrolę w ten sposób, jednostka dominująca jest w stanie interweniować możliwie jak najwcześniej, już na etapie wprowadzania danych przez spółki.

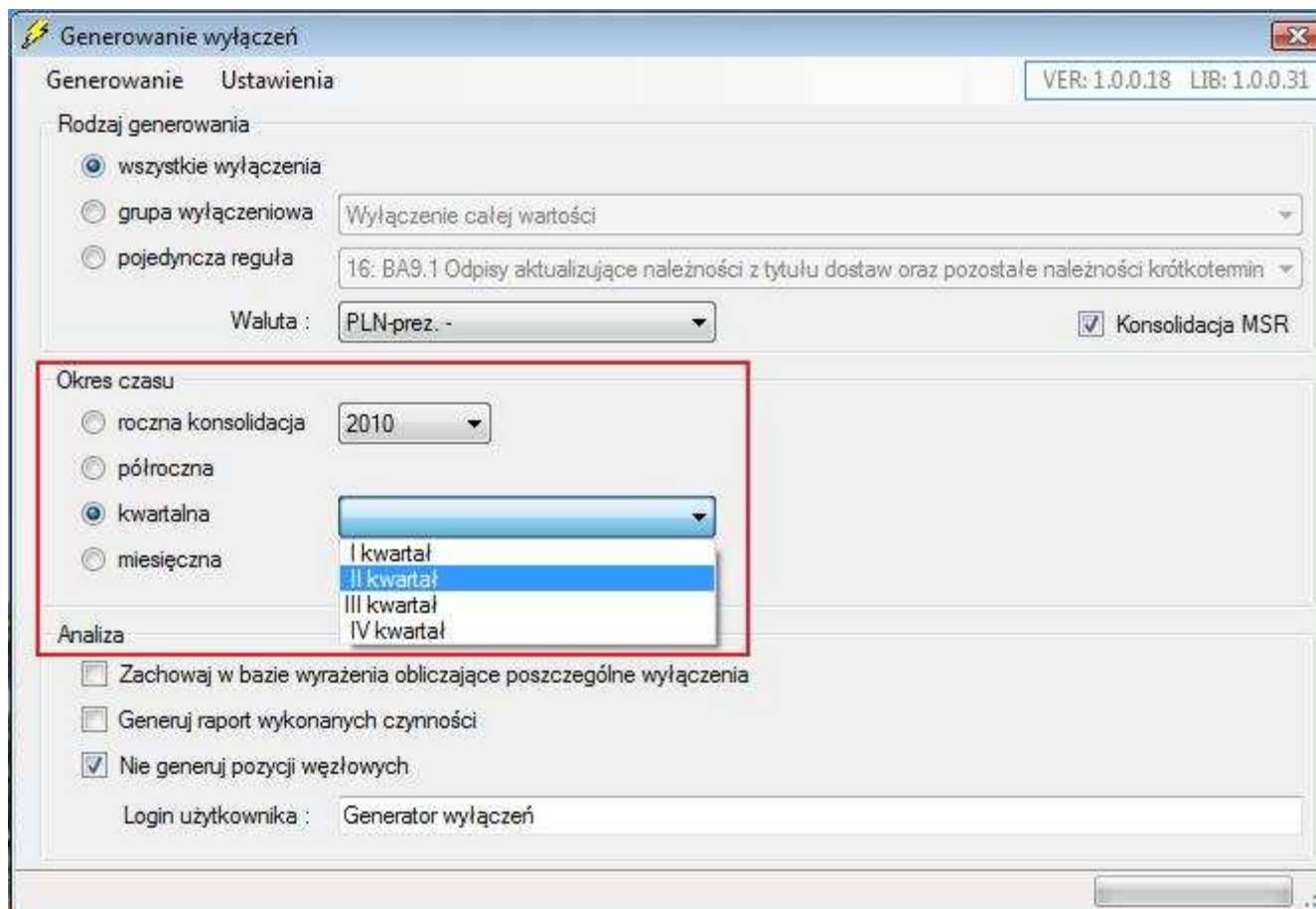
Generator wyłączeń

Generator automatycznych wyłączeń i korekt konsolidacyjnych.

Jeżeli uzgodnione zostaną wszystkie dane można przejść do wygenerowania automatycznych wyłączeń. Generator automatycznych wyłączeń i korekt konsolidacyjnych to prosta aplikacja służąca do generowania predefiniowanych, automatycznych eliminacji i korekt konsolidacyjnych. Generator powinien zostać uruchomiony po wprowadzeniu do systemu wszystkich danych finansowych pojedynczych spółek. Generowanie wyłączeń i korekt powinno być zainicjowane przez Jednostkę Dominującą.

Podczas procesu generowania wyłączeń, system nie tylko wylicza korekty i eliminacje konsolidacyjne, ale także ponownie przelicza formuły i konsolidowane wartości.

Generowanie eliminacji i korekt konsolidacyjnych jest jednym z najbardziej czasochłonnych procesów. Pod koniec procesu, po wygenerowaniu wyłączeń, wszystkie formuły na formularzach są zapisywane. Czas trwania procesu zależy od ilości spółek w grupie, typu i wybranego okresu konsolidacji (roczne, kwartalne).

Korekty ręczne

Jeżeli zaistnieje taka konieczność, system pozostawia jednostce dominującej możliwość wprowadzenia tzw. ręcznych korekt wyłączeniowych. W tym celu należy otworzyć portal Dominium i przejść do kroku „Formularze wyłączeniowe”. Następnie wybieramy formularz, dla którego mają być wprowadzone ręczne korekty.

polski
 english
 русский
 český

Transfer danych

Formularze

Historia generowania wyłączeń

Raporty zgodności

Formularze wyłączeniowe

Zakończenie zadania

Grupa kapitałowa : GK Consorg 1

Okres sprawozdawczy : Rok 2010

Konsolidowana spółka :

Statusy : Nietwarte Robocze Zakończone Zatwierdzone

97,86% 2,14% 0,00% 0,00%

Formularze :

- Konsolidacja MSR
  - Sprawozdanie finansowe
    - RW - Rachunek zysków i strat
      - RW - Skonsolidowany rachunek zysków i strat
    - B - Bilans
    - RP-Rachunek Przepływów Pieniężnych - Konsolidacja
    - ZZ - Zestawienie ze zmian w kapitale własnym
  - Noty objaśniające do bilansu
  - Noty objaśniające do rachunku zysków i strat
  - Noty dodatkowe

Korekty ręczne

Istnieje możliwość wprowadzenia ręcznych korekt na dostępne waluty grup kapitałowych oraz na zdefiniowane tytuły wyłączeń.

Dostępne są następujące tytuły wyłączeń:

- Wyłączenia kapitałowe MSR
- Wyłączenia rozrachunków MSR
- Wyłączenia pożyczek MSR
- Wyłączenia zysku/straty na sprzedaży MSR
- Wyłączenia dywidend MSR
- Wyłączenia różnic kursowych MSR
- Wyłączenia obrotów MSR
- Wyłączenia odsetek MSR
- Wyłączenia marż – Środki trwałe MSR
- Wyłączenia marż – Nieruchomości inwestycyjne MSR
- Wyłączenia marż – Wartości niematerialne MS
- Wyłączenia marż – Aktywa finansowe MSR
- Wyłączenia marż – Zapasy MSR
- Wyłączenia reklasyfikacja MSR
- Wyłączenia ręczne z lat ubiegłych MSR – stałe
- Wyłączenia ręczne z lat ubiegłych MSR – zmienne
- Wyłączenia inne RPP – MSR
- Wyłączenia inne MSR

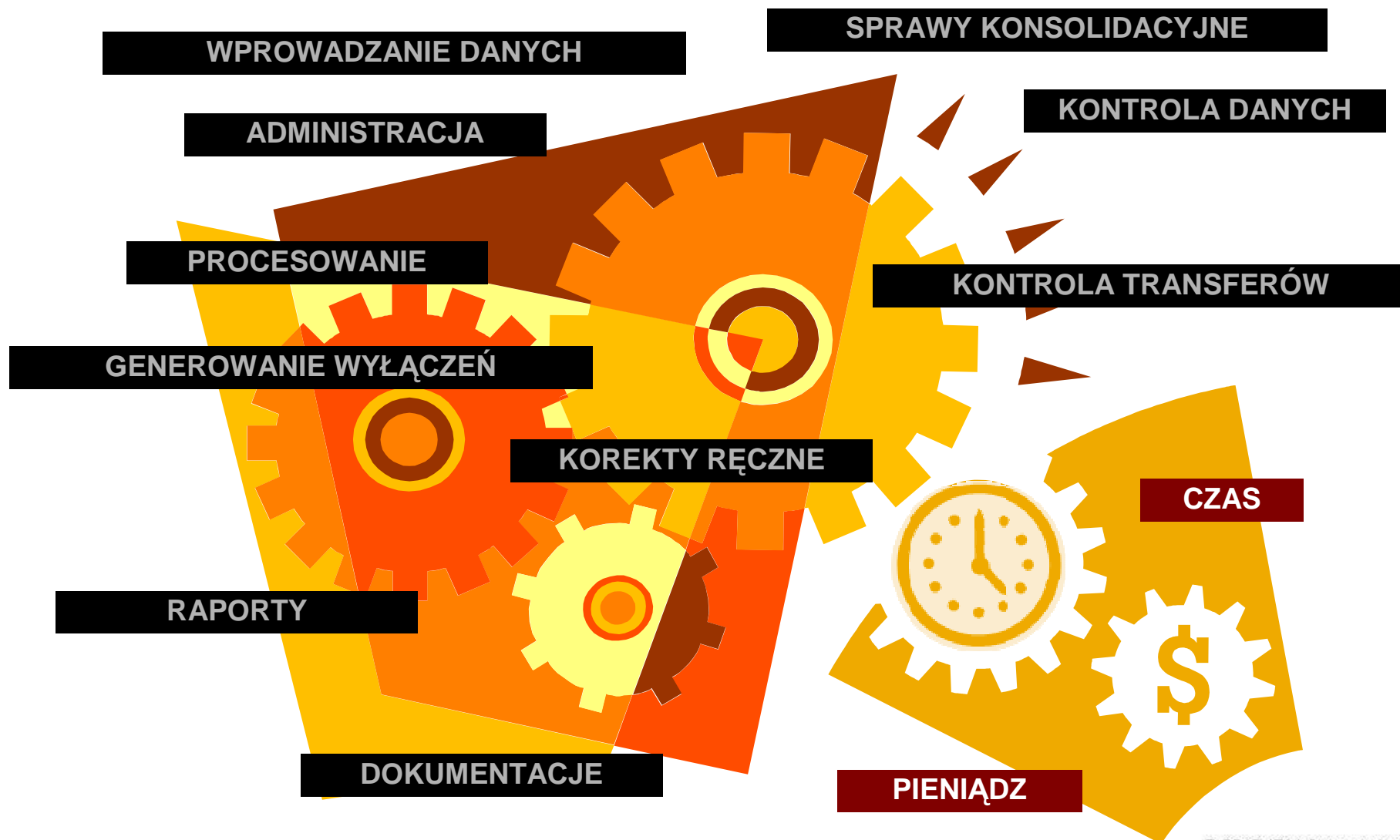
Dokumentacja konsolidacyjna

Jednostka dominująca ma możliwość exportu dokumentacji konsolidacyjnej czyli wszystkich uzupełnionych formularzy przez spółki.

Raport skonsolidowany i jednostkowy

Proces sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego kończy wydruk sprawozdania skonsolidowanego grupy kapitałowej.

Podsumowanie

Nadzór właścicielski - Monitoring spółek zależnych

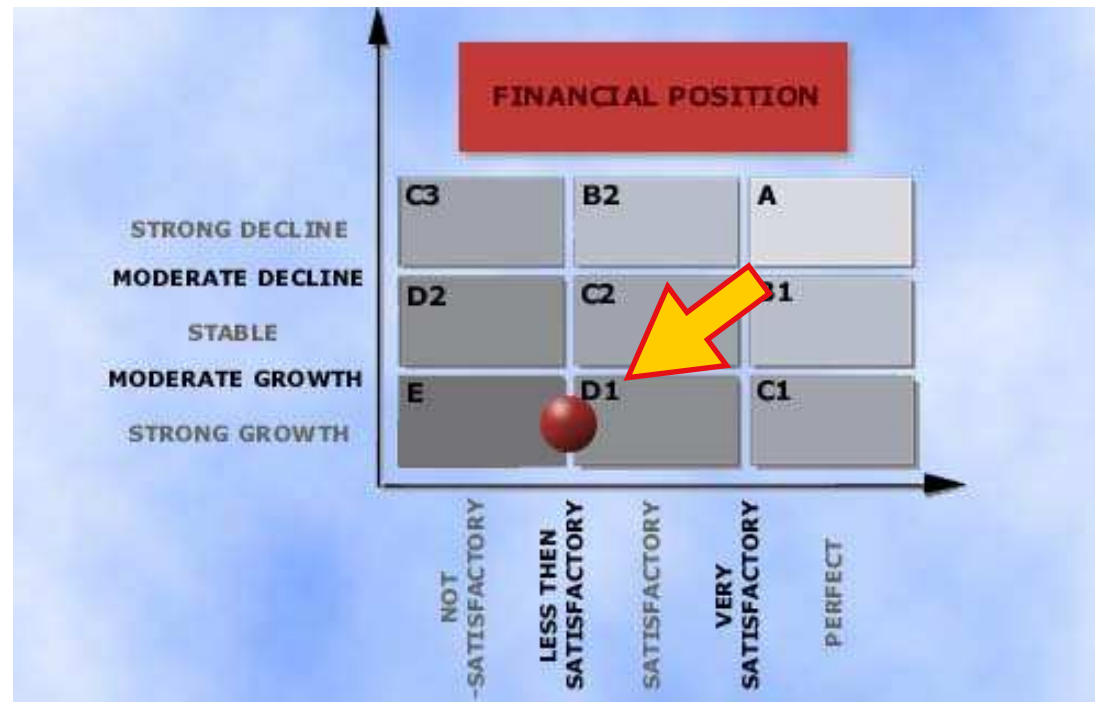
Analiza decyzyjna w module Finanse systemu Cognos Consorg BI Controlling, skoncentrowana jest na trzech obszarach aktywności gospodarczej przedsiębiorstwa:

- Zarządzaniu płynnością finansową
- Zdolności dochodowej przedsiębiorstwa
- Kształtowaniu struktury kapitałowo – majątkowej

Raporty

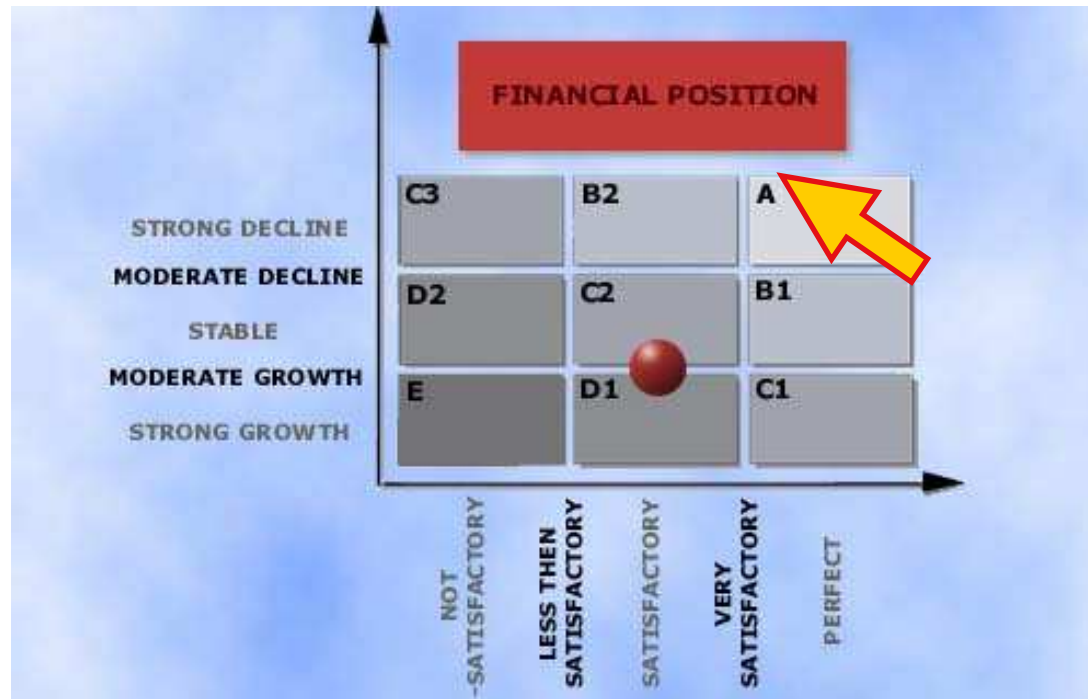

Raporty nadzoru właścicielskiego - matryca

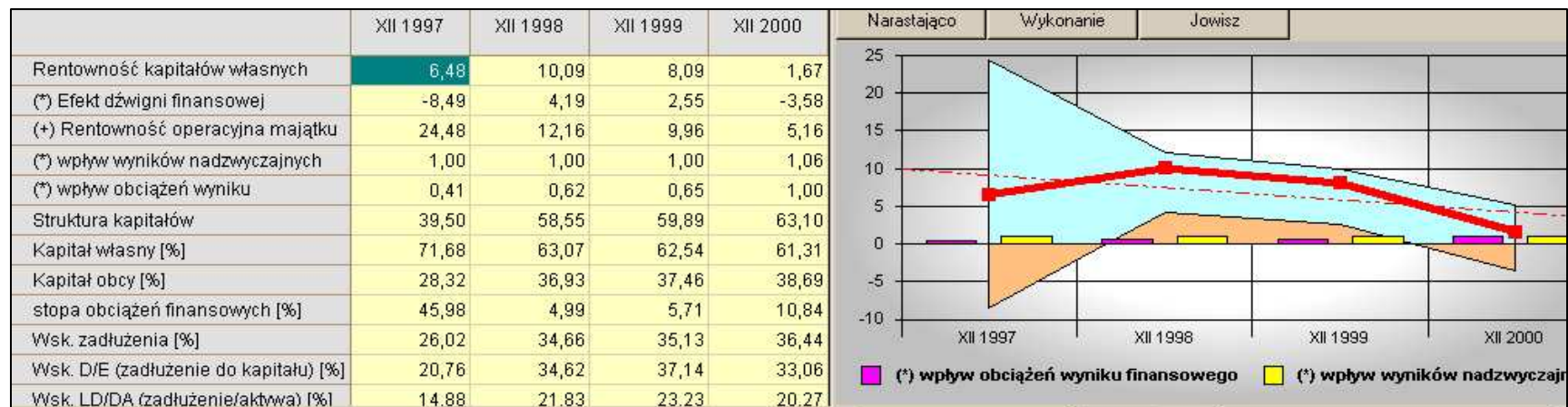

Ryzyko oceniane jest w 25 kategoriach: pięć podstawowych, od A – które reprezentuje niskie ryzyko, do E – które reprezentuje najwyższy poziom ryzyka oraz 20 podkategorii na przykład D1/E.

Raporty nadzoru właścicielskiego - matryca

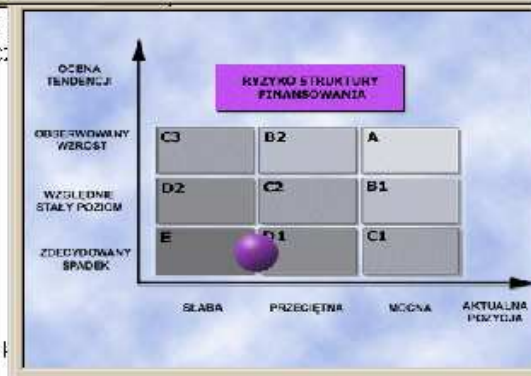

Pozycja pomiędzy głównymi uznawana jest, jako sygnał ostrzegawczy. Dla przykładu pozycja C2/D1 oznacza średnie ryzyko.

ryzyko_struktury_finansowania = bardzo wysokie ryzyko struktury finansowania majątku (poz.E/D1)

- [-] strategia_długoterminowego_finansowania_aktywów = poniżej możliwości utrzymania zadłużenia w bezpiecznym zakresie
  - [+] rentowność_kapitałów_własnych = poniżej oczekiwanej stopy zwrotu
- [-] poziom_zadłużenia_aktywów = umiarkowany
  - [+] kapitał_własny = dodatni - potencjalna zdolność pokrycia zobowiązań kapitałami własnymi
  - [+] zadłużenie_aktywów = względna równowaga w finansowaniu kapitałami własnymi i obcymi
  - [+] pokrycie_zobowiązań_długoterminowych = bezpieczny udział w strukturze kapitału stałego
- [-] zarządzanie_kapitałem_obcym = ujemny efekt dźwigni finansowej
  - [+] rentowność_operacyjna_aktywów = dodatnia - obserwowany zysk na działalności operacyjnej
  - [+] efekt_dźwigni_finansowej = ujemny - poniżej granicznej wartości
  - [+] zwrot_z_kapitałów_własnych = zysk netto na kapitałach własnych
- [-] ocena_zarządzania_długiem = obserwowane symptomy świadczące o spadku efektywności wykorzystania kapitału
  - [-] sprawność_zarządzania_zadłużeniem = nagły, gwałtowny spadek wykorzystania kapitałów obcych
    - [+] dyn_efektu_dźwigni_finansowej = zdecydowany wzrost efektu dźwigni finansowej w rozpatrywanym okresie
    - [+] zm_stanu_efektu_dźwigni_finansowej = zdecydowany spadek efektu dźwigni finansowej w ostatnich okresach
- [-] ocena_dynamiki_struktury_finansowania_majątku = generalna tendencja spadku finansowania kapitałami własnymi
  - [-] dynamika_zadłużenia = wyhamowanie wzrostu poziomu zadłużenia
    - [+] dyn_wskaźnika_zadłużenia_aktywów = zdecydowany wzrost zadłużenia aktywów w rozpatrywanym okresie
    - [+] zm_stanu_wskaźnika_zadłużenia_aktywów = względnie stały poziom zadłużenia aktywów w ostatnich okresach

Ocena ryzyka w innych kategoriach
Ocena systemu eksperckiego

